

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Philippus IV. n. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

* AB EODEM; *Quibusdam Societatis Patribus Margaritæ uxoris eximium erga nos amorem his verbis commendante: Videte quantum vos amat Regina, quæ ut vos maioribus cumulet beneficijs, mercenaria fit apud Indos. Ita in Appendice Memorial. Prouinc. Mexicana ad Philip. IV. super solut. Decimar. fol. 253. §. 7.*

Singularis Margaritæ Regine amor in Societatem.

3. A MARGARITA EADEM *Austriaca tanti Regis digna coniuge, Societatis magna Matre, & omnium virtutum admirabili Regina. Hæc Aris Saldaniæ Proregi in Indiam iam iam profecturo, vltimum illud impensè commendauit, Singulare in Societatem studium, & amorem. Ita in Annal. Soc. ann. 1600. fol. 127. Et quoties expeditio in Indiam pararetur, Societatis homines ceteris Proregibus commendabat tanquam suos. Sic in Annal. eiusdem Soc. ann. 1610. fol. 4. Et in Testamento suo sequenti clausula suam erga Societatem amorem testatum reliquit: Auos suos (inquit) inclytos Cæsares Societatem IESV in Germaniam vocasse, & per eam Deo auxiliante fidem Catholicam inter Hæreticorum mille pessimas artes conseruatam. Ita apud Paul. Leonard. Apolog. pro scient. Media. Par. 2. num. 82. Grandis sane Margaritæ erga Societatem amor, & vere supra mortem fortis, qui nec ipsa morte extinguitur est.*

Quam impensè commendabat.

Ut conseruatricem in Germania Catholica Religionis.

4. * A PHILIPPO IV. Rege verè Catholico Magnique cognomento verè insignito: qui vnus inuentus est vera Patris effigies, Matris aureæ Margaritæ partus aureus, Aui perennitas, Caroli Cæsaris noua vita. Is adeo in Societatem liberalis, ut cum eam ingentis gazæ heredem institutam contra Regni Lusitani legem videret, in tali lege dispensauit, in Societatis fauorem, Ob fructum (sic Princeps aiebat piensissimus) ab illa, Xauerioque suo in Indis Orientalibus factum. Sic Tom. 1. viror. Illust. Soc. in vita P. Marcel. cap. 10. fol. mibi 253.

Philippi IV. erga illam eximius fauor.

Qui pro E. in lege dispensat.

AB EODEM: *Qui Matriti nouissime in Imperiali nostro Collegio Academiam Societati erexit, futuram posteris documentum, & voluntatis regie erga nos, & munificentie, vel in tanta potentia admiranda. Nec sane magnificentius aliquid neque præclarius nobis ac-*

Academia Imperiale Matriti erigit.

cidere potuit, quàm in liceo illo augustissimo disciplina tutorem, ac Mecenatem habere eum, qui imperij magnitudinem solis ortu atque occasu metitur. Ita in Imag. 1. sec. Soc. lib. 3. cap. 3. fol. 338. & fol. 440.

Defendit
in Missione
Castrensi.

AB EODEM: Qui cum à Marchione Spinola supremo militie Imperatore literas accepisset pro seruanda Missione Castrensi ab ali- quibus oppugnata, ex ijsque didicisset quanto suæ Maiestatis hono- re, quanta Ducum, militumque gratia, & animorum utilitate adhuc in Castris versata esset Societas, quantis se confecisset labori- bus, ac periculis sola salutis alienæ causâ: hæc, inquam, postquam Rex Catholicus indubitata Marchionis testificatione comperta ha- buit, indulto importunis monitoribus silentio, perpetuam Missionem esse voluit, deditque castrorum censoribus præfectisque ararij sui man- data, Ne quid in posterum aduersus Patres, quorum operam probatissimam haberet, querelarum admitterent; sed prom- ptiores etiam ex hinc essent, in annumeranda eleemosyna sustentandis illis, quos nihilo sane minus, quàm milites in bello vtilis, ac necessarios censeret, quorumque laboribus, & meritis certius, quàm militum armis, veniret spectanda victoria. Sic Ibid. lib. 6. fol. 810.

Et ante-
ponit mili-
tam armis.

Commen-
dat Proregi
Peruano.

* AB EODEM: Qui ad Proregis Peruani Principis Schila- chensis literas, literis sic respondit. Scribis (inquit) propter bona facta, & res bene gestas Religiosorum Societatis IESV operæ pretium esse, vt Indorum curiones instituantur, expediret equidem huiusmodi Prouincias illis delegari plurimas. Quia verò in meo Indiarum Concilio rebus Indicis satis consulti- tur, quod tibi respondeam nihil occurrit aliud, quàm quod velim te semper magnopere gratum erga huiusmodi Ordinis capita, beneuolum, facilemque te præbeas, vt par est, & eo- rum honestissima spectatæ vitæ ratio, tanto animorum bono postulat. Hæc Tom. Schedul. pag. 113. apud Polit. Indian. Doct. Solorzan. lib. 4. cap. 16. fol. mihi 643.

* AB EODEM, In Scheda data Matrivi 15. Iun. ann. 1654. quâ Regij Patronatus forma à Religiosis quibusuis Ordinibus seruan- da

da proponitur, in qua dum de Societate agitur, subdit in hæc verba. Meæ voluntatis est, & imperij, vt in possessione, ac administratione pagorum Indicæ plebis, quos Reductiones vocare assolent, perseverent, cum indubium sit ex tanto Ordine id in opere sperandum, quod ad animarum præsidium & Catholicæ fidei incrementum sancto adeò Instituto suo Magisterio, ac doctrina respondeat. Hæc Rex verè Catholicus.

AB EODEM: Qui tanti in vno Xauerio Societatem facit, vt aliquando dicere auditus sit, non sine audientium admiratione, Eius Coronam plura Regna vni Xauerio, quàm suis armis debere. Excessus iste amoris est in tam Catholico Rege erga Xauerium, & Societatem ex tanto filio mirificè commendatam. Sic refertur hoc tam celebre dictum, Societati adeo perhonorificum apud Iac. D. Mathiam de Peralta Calderon in Epitome Indiar. Apostoli Xauerij, epist. Dedicat. ad Marchionissam de Cadareita fol. mibi 2.

4. * A MARIANÀ Austriacâ Magni Philippi coniuge meritissima, Hispaniarum Regina, ac Gubernatrice, postulante (per Regium suum Decretum ad Rectorem Vniuersitatis Complutensis expeditum) duas ibi Cathedras assignandas Societati, alteram Theologie Primariam, vespertinam alteram. Ob venerationem (inquit magna Regina) quam Rex Dominus meus, gloriosique sui Progenitores in hisce Hispaniæ Regnis, meique in Germania Societatem semper habuere: quorum vestigijs æquali ego deuotione insisto: & insuper ob id quod hæc Corona Societatis doctrinæ debet: ob fructumque, quem suo Magisterio in toto Christiano orbe produxit: & ob æstimationem, quam vbi illa stabilita est, attentione sua, virtute, prudentia, modestia, eruditione, & generali satisfactione, qua eius Religiosi procedunt, sibi promeruit: attendens insuper ad maiorem Dei gloriam, fidei exaltationem, ac propagationem, ad utilitatemque boni communis, hunc scopum propter applicationem, ac solida fundamenta, quibus Societas Theologiam discutit, maximè conducere, & ad ipsius vniuersitatis conuenientiam propriam: auctis quippe Cathedris, crescet Scholasti-

Ac conseruari iubet in Indorum Administratione.

Ad animarum præsidium & Catholicæ fidei incrementum.

Vni Societati in Xauerio plura Regna debet Hispania, quam suis armis.

Mariana Hispania Regina duas Theologie Cathedras in Vniuersitate Complutensi Societati decernit.

Quam verbis ingentibus commendat.